

HƯỚNG ĐI MỚI CHO NGHỀ NUÔI CUA ĐỒNG THƯƠNG PHẨM

PHẠM THẢO

Tỉnh Đoàn Quảng Bình

Cua đồng là loài thủy sản phát triển khá tốt trong môi trường tự nhiên, nhất là vùng ruộng lúa; thịt cua đồng là món ăn dân dã, ngon, bổ, quen thuộc với đời sống của người dân. Năm bắt thị yếu đó, vừa qua, Tỉnh Đoàn Quảng Bình phối hợp với Trung tâm Phát triển khoa học công nghệ và Tài năng trẻ, Trung ương Đoàn xây dựng mô hình thí điểm “Xử lý nguồn nước cho ao, ruộng nuôi cua đồng thương phẩm” tại xã Vạn Trạch, huyện Bố Trạch.

Đồng chí Nguyễn Văn Sáu, Phó Bí thư Tỉnh Đoàn, chủ nhiệm mô hình chia sẻ: “Trước đây, sản lượng cua đồng trong tự nhiên ở tỉnh Quảng Bình lên đến hàng vạn tấn, song do kỹ thuật canh tác nông nghiệp hiện nay của nông dân, sử dụng quá nhiều thuốc hóa học, phân bón trong trồng trọt đã ảnh hưởng đến quá trình sinh trưởng, phát triển tự nhiên, sản lượng của cua đồng. Trên địa bàn tỉnh đã xuất hiện một số mô hình nuôi cua đồng ở trên các ruộng lúa, giống cua đồng tự thu gom nên thường chịu rất nhiều ảnh hưởng của tác động cơ học, như thuốc bảo vệ thực vật, thiếu lượng nước sạch trong mùa gặt và mùa khô dẫn đến mức hao hụt khá lớn. Vì vậy, năng suất và chất lượng, nhất là việc đảm bảo vệ sinh an toàn thực phẩm chưa cao. Mô hình xử lý nguồn nước cho ao, ruộng nuôi cua đồng thương phẩm đã mở ra một hướng đi mới vừa góp phần giảm thiểu ô nhiễm môi trường, vừa đa dạng hóa các đối tượng nuôi; qua đó mở thêm hướng mới trong phát triển kinh tế cho các hộ gia đình”.

Ngay sau khi ký chương trình phối hợp với Trung tâm Phát triển khoa học công nghệ và Tài năng trẻ, chủ nhiệm mô hình đã cùng với 5

hộ gia đình thanh niên triển khai thí điểm trên 2 ao, ruộng nuôi với tổng diện tích là 5.000m² và 400kg cua giống (35 con/m²). Diện tích mỗi ao, ruộng nuôi rộng từ 2.000-2.500m²; đào các mương nhỏ tạo luống rộng khoảng 2m, sâu khoảng 0,4m để tạo luống giúp cua đồng đào hang trú ẩn. Ngoài ra, xây bờ rào bằng gạch (phần dưới chân hàng rào sâu khoảng 15cm, cao của hàng rào khoảng 80cm, tường hàng rào có trụ bê tông, hơi nghiêng vào ao nuôi và tô trơn hàng rào để chống cua đồng trèo ra ngoài). Để hạn chế hao hụt cua đồng và cung cấp thêm thức ăn, chỗ trú ẩn cho cua đồng thì các hộ nuôi đã tạo thêm bờ đất phụ, chắt nhiều cành, gốc cây và thả lục bình, bèo hoặc bèo rau muống đạt khoảng 1/2-2/3 diện tích mặt nước. Mô hình sử dụng hệ thống bể chứa, bể lọc cơ học, hóa học nhằm hạn chế nguồn nước ô nhiễm trực tiếp vào ao, ruộng nuôi. Nguyên liệu gồm đá vôi, than củi, sỏi, cát để làm bể lọc xử lý nguồn nước vào ao, ruộng nuôi. Dùng giếng khoan, máy phát, máy bơm để tưới nước làm mát hang ở cua đồng trên các luống cao khi thời tiết nắng nóng, nhiệt độ cao cũng như chủ động ngăn chặn nguồn nước có lượng thuốc bảo vệ thực vật cao trong mùa cao điểm người dân sử dụng thuốc bảo vệ thực vật trên các ruộng lúa. Tổng trị giá đầu tư mô hình 344.900.000 đồng.

Theo như đồng chí Nguyễn Văn Sáu cho biết, khâu chọn giống và kỹ thuật thả giống cũng rất quan trọng và tỷ mỉ. Giống cua phải chọn giống bản địa để tránh làm giảm sức sống của cua đồng cũng như làm tăng sự nhanh chóng thích ứng với điều kiện tự nhiên. Thả cua đồng ở ven bờ hoặc trên các luống để cua tự bò xuống ao, ruộng nuôi để dễ dàng đánh giá

được chất lượng và dự đoán được mức độ hao hụt của cua giống. Tiếp tục theo dõi để đánh giá tỷ lệ cua giống chết trong 2-3 ngày đầu để bổ sung lượng giống cho đủ mật độ thả 32-35 con/m².

Chăn nuôi cua đồng chia làm 2 giai đoạn thức ăn khác nhau: Giai đoạn 1 (2 tuần đầu sau khi thả): Thức ăn bột cám gạo, bột hỗn hợp dạng mảnh đảm bảo tiêu chuẩn theo quy định. Giai đoạn 2 (sau 2 tuần đầu): Thức ăn bột ngô, cá tạp, khoai lang và giảm dần bột tổng hợp. Thức ăn hỗn hợp và nguyên liệu cho cua bảo quản khô ráo, phải xếp riêng từng loại và có kệ kê cao cách mặt nền 20cm và cách tường 20cm. Không để thuốc sát trùng, thuốc bảo vệ thực vật và xăng, dầu trong kho chứa thức ăn chăn nuôi.

Bên cạnh đó, khâu vệ sinh sạch ao, ruộng nuôi trước khi thả cua vào cũng được chú trọng. Ngoài việc cho nước lưu thông thường xuyên thì định kỳ mỗi tháng thay 2/3 lượng nước của ao, ruộng nuôi. Sau các đợt thu hoạch phải cho nước vào ngập các luống cao khoảng 2 giờ đồng hồ rồi thoát nước về mức thông thường; kiểm tra tường rào, bờ ao để đảm bảo cua không thoát ra khỏi ao và ruộng nuôi. Diệt sạch rắn nước có trong ao, ruộng nuôi đồng thời vớt xác chết của đồng, rác thải khó tiêu hủy trước khi thả cua vào ao, ruộng nuôi.

Sau 6 tháng triển khai thì mô hình “Xử lý nguồn nước cho ao, ruộng nuôi cua đồng thương phẩm” tại xã Vạn Trạch, huyện Bố Trạch đã thu hoạch. Mô hình đã tạo công ăn việc làm cho gần 15 lao động; nâng mức thu nhập bình quân đầu người đạt 5-7 triệu đồng/tháng. Mô hình trở thành câu nói, trở thành nơi để người dân bắt đầu khởi nghiệp tham quan, giao lưu và học hỏi lẫn nhau. Tạo sự kết nối, tạo động lực giúp lan tỏa tinh thần

Cua đồng thương phẩm

Ảnh: TL

khởi nghiệp trên địa bàn tỉnh Quảng Bình.

Mặc dù mới thử nghiệm mô hình trong thời gian ngắn song hiệu quả đem lại đã thấy rõ. Nuôi cua đồng có rất nhiều lợi thế, nguồn thức ăn dễ tìm kiếm, giá rẻ, chủ yếu tận dụng nguồn thức ăn có sẵn trong tự nhiên, nguồn giống chỉ cần đầu tư lúc đầu, sau đó cua tự đẻ, nếu được chăm sóc tốt sẽ sinh sản rất nhanh. Hơn nữa, đây là giống nuôi có khả năng chống chịu bệnh tật cao, chi phí chăn nuôi thấp. Về đầu ra, chủ yếu tiêu thụ tại thị trường trên địa bàn huyện, thương lái tìm đến thu mua tận nơi khi cua bắt đầu xuất bán. Sản phẩm của mô hình đảm bảo an toàn cho người sử dụng, góp phần bảo vệ và nâng cao sức khỏe của người dân, thân thiện với môi trường.

Từ hiệu quả của mô hình, Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn Quảng Bình sẽ tiếp tục chỉ đạo các cấp bộ đoàn, phối hợp với chính quyền địa phương trên địa bàn tỉnh cải tạo vùng đất nông nghiệp giá trị kinh tế thấp để nhân rộng và phát triển thêm 20 mô hình nuôi cua đồng, góp phần sản xuất ra các sản phẩm có giá trị kinh tế cao được người tiêu dùng tin tưởng và lựa chọn. Đồng thời giải quyết việc làm thường xuyên cho gần 100 lao động với mức thu nhập bình quân từ 5-6 triệu đồng/tháng ■